

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/institute-of-national-r/issues/107810,Between-the-Politics-of-History-and-Practice-Ukrainian-Struggles-with-the-Past-T.html>
03.03.2026, 17:35

Between the Politics of History and Practice: Ukrainian Struggles with the Past. The Example of the Permanent Exhibition of the National Museum of the History of Ukraine in the Second World War.

Institute of National Remembrance Review 1, 2019, pages 265-280.

Olga Gontarska

[ORCID](#)

[DOI: 10.48261/INRR190108](https://doi.org/10.48261/INRR190108)

Abstract: In 2015, as a result of implementing the Ukrainian decommunisation laws, the official name of the Museum of the Great Patriotic War was changed to the National Museum of the History of Ukraine in the Second World War. The current exhibition at the museum depicts internalisation of Soviet myths in Ukraine as well as the problem of no explicit guidelines from state authorities regarding an official narrative. Also, developing a new concept of a museum dedicated to the history of Ukraine in the Second World War has been impeded by the ongoing war in the eastern part of the country. This paper discusses mutual relations and mismatches between Ukraine's politics of history and museum practices. The change of the latter is much more languid and complex than in the case of merely changing street names or dismantling old monuments and erecting new ones.

Keywords: decommunisation, Second World War, Great Patriotic War, politics of memory, museums in Ukraine

References

Decision No. 927 of July 5, 2006: Постанова від 5 липня 2006 р. No. 927 Про затвердження Положення про Український інститут національної пам'яті [Government Decision No. 927 of July 5, 2006 concerning Regulation of the Ukrainian Institute of National Remembrance]. Accessed April 14, 2019.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2006-%D0%BF>.

Decree No. 1186-r of November 18, 2015: Розпорядження від 18 листопада 2015 р. No. 1186-р Про утворення державного закладу "Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні - Музей Гідності" [Government Decree No. 1186-r of November 18, 2015 On forming of the State Institution "Memorial Complex of the Heroes of the Heavenly Hundred

– Museum of Dignity”]. Accessed April 14, 2019.
<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248644707?=&print>.

Gorbyk and Denysenko 2004: Горбик, В'ячеслав, and Денисенко, Галина. 2004. “Вісвітлення подій Другої світової війни у »Зводі пам'яток історії та культури України«”. In *Історія України: маловідомі імена, події, факти* 26. Kyiv: Інститут історії України НАН: 369–378.

Heesen 2016: Heesen, Anke te. 2016. *Teorie muzeum*. Warsaw: Niemiecki Instytut Historyczny.

Kas'yanov 2012: Kasyanov, Georgiy. 2012. “The ‘Nationalization’ of History in Ukraine”. In *The convolutions of historical politics*. Ed. Miller, Alexei and Lipman, Maria. Budapest: Central European University Press: 141–174.

Kas'yanov 2016: Касьянов, Георгій. 2016. “К проблеме дефиниций: историческая память, историческая политика”. In *Історія, пам'ять, політика. Збірник статей*. Ed. Касьянов, Георгій, Гайдай, Олександра, Kyiv: НАН України. Інститут історії України: 112–135.

Kharkhun 2014: Хархун, Валентина. “Війна пам'ятей у музеях комунізму”. *Україна Модерна. Міжнародний Інтелектуальний Часопис* November 20, 2014. Accessed August 20, 2018. <http://uamoderna.com/md/memory-wars-museum-ofcommunism>.

Konieczna-Salamatin, Stryjek, and Otrishchenko 2018: *Wydarzenia. Ludzie. Historia. Raport z badań sondażowych o pamięci współczesnych Polaków i Ukraińców*. Ed. Konieczna-Salamatin, Joanna, Stryjek, Tomasz, and Otrishchenko, Natalia. 2018. Warsaw: Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences, Collegium Civitas.

Legasova 2018: Легасова, Любов. 2018. “Чи є наука в музеї?”. *Prostir.Museum* April 1, 2018. Accessed July 4, 2018. <http://www.prostir.museum.ua/post/40547>.

Memorial'nyu 2004: Меморіальний комплекс “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”. 2004. Kyiv.

Ministry of Culture Communique 2016: “Національний музей історії України у Другій світовій війні розробляє нову концепцію експозицій закладу”. Міністерство культури України website. April 8, 2016. Accessed August 20, 2018.
http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245082119.

Nacional'nyu 2017: “Національний музей історії України у Другій світовій війні: підсумки 2016-го”. *Prostir.Museum* January 25, 2017. Accessed April 14, 2019.
<http://prostir.museum.ua/post/38659>.

Portnov 2013: Портнов, Андрій. 2013. *Історії для домашнього вжитку. Есеї про польсько-російсько-український трикутник пам'яті*. Kyiv: Критика.

Riabczuk 2015: Riabczuk, Mykoła. 2015. *Ukraina. Syndrom postkolonialny [Ukraine: Postcolonial syndrome]*. Wrocław-Wojnowice: College of Eastern Europe.

Shevel 2014: Shevel, Oxana. 2014. "Memories of the Past and Visions of the Future: Remembering the Soviet Era and its End in Ukraine". In *Twenty Years after Communism. The Politics of Memory and Commemoration*. Ed. Bernhard, Michael and Kubik, Jan. Oxford University Press: 146-167.

Suchasni 2017: "Сучасні музеї мають бути простором для роздумів, діалогу і примирення – дискусія". Ukraine Crisis Media Center. May 22, 2017. Accessed August 10, 2018. <http://uacrisis.org/ua/56496-suchasni-muzeyi>.

V'yatrovych 2016: "В'ятрович: зі щита монумента «Батьківщина-мати» демонтують герб СРСР". *Радіо Свобода* January 20, 2016. Accessed April 14, 2019. <https://www.radiosvoboda.org/a/news/27499178.html>.

Yefimova 2016: Єфімова, Валентина. "Обрано директора Музею історії України у Другій світовій війні". *Prostir.Museum* December 14, 2016. Accessed August 25, 2018. <http://www.prostir.museum/ua/post/38453>.

Yekel'chuk 2016: Яковленко, Катерина. "Сергій Єкельчик: Якщо «колоніальний», значить, ми не

були відповідальні за минуле" [Interview with Serhiy Yekel'chuk: "If we were colonised, we were not responsible for the past"]. *Korydor. Журнал про Сучасну Культуру* October 19, 2016. Accessed August 25, 2018.

<http://www.korydor.in.ua/ua/stories/sergij-yekelchypamjat-reprezentacija-kultura.html>.

Z pryvodu 2015: "З приводу «декомунізації» Музею історії Великої Вітчизняної війни у Києві". *Prostir.Museum* August 11, 2015. Accessed August 25, 2018. <http://prostir.museum/ua/post/35530>.

Zhurzenko 2015b: Zhurzhenko, Tatiana. 2015. "Shared Memory Culture? Nationalizing the 'Great Patriotic War' in the Ukrainian-Russian Borderlands". In *Memory and Change in Europe. Eastern Perspectives*. Ed. Pakier, Małgorzata and Wawrzyniak, Joanna. Oxford, New York: Berghahn Books: 169-192.

Zhurzenko 2015a: Журженко, Тетяна. "Вшановуючи голод як геноцид: суперечливі значення меморіалів жертвам Голодомору". *Україна Модерна. Міжнародний Інтелектуальний Часопис* November 28, 2015. Accessed August 25, 2018. <http://uamoderna.com/md/zhurzhenko-holodomormemorials>.

Ziębińska-Witek 2014: Ziębińska-Witek, Anna. 2014. "Zwrot performatywny w muzeach – między teorią a praktyką" [Performative turn in museums – between theory and practice]. *Teksty Drugie* 1: 293-308.

PLIKI DO POBRANIA

[\(pdf, 823.2 KB\) 31.08.2020 11:00](#)